

PRIORYTETY WSPÓLPRACY ZAGRANICZNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

PREAMBUŁA

UZNAJĄC potrzebę zapewnienia spójności działań podejmowanych przez Województwo Zachodniopomorskie z celami polskiej polityki zagranicznej;

MAJĄC NA UWADZE zagwarantowane w art. 172 ust. 2 Konstytucji RP prawo samorządu terytorialnego do współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw oraz przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych;

PRZYWOŁUJĄC zapisy Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie Województwa wskazujące kompetencje i zadania samorządów w zakresie współpracy zagranicznej;

INSPIRUJĄC się wizją zjednoczonej Europy, celami Strategii „Europa 2020” oraz „Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego”;

UWZGLĘDNIAJĄC zapisy „Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2020”;

MAJĄC PEWNOŚĆ, że aktywność międzynarodowa jest ważnym elementem rozwoju terytorium Województwa, w tym jego konkurencyjności;

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego, uzgodnił co następuje:

Rozdział I

Uwarunkowania i cele współpracy zagranicznej Województwa

Współpraca zagraniczna Województwa Zachodniopomorskiego jest jednym z istotnych elementów wszechstronnego, zrównoważonego rozwoju Pomorza Zachodniego, w tym rozwoju kapitału ludzkiego, intelektualnego i społecznego oraz wzrostu jego konkurencyjności na rynkach zagranicznych.

Współpraca zagraniczna Województwa Zachodniopomorskiego jest uwarunkowana przede wszystkim:

- położeniem w regionie Morza Bałtyckiego na przecięciu międzynarodowych szlaków transportowych relacji północ-południe i wschód-zachód;
- silnymi relacjami regionu z granicznymi krajami związkowymi Niemiec, położeniem w strefie oddziaływania metropolii berlińskiej;
- dobrze rozwiniętą, w oparciu o narzędzia prawne i finansowe, a także naturalne obustronne trendy rozwojowe, współpracą transgraniczną samorządów;
- możliwościami wykorzystania potencjału i walorów rzeki Odry;
- dużym napływem kapitału zagranicznego z krajów skandynawskich i Niemiec;
- aktywizacją działalności międzynarodowej związaną z funkcjonowaniem na terenie Województwa siedziby Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania oraz Wielonarodowego Korpusu Północ-Wschód;
- posiadaniem potencjałem gospodarczym opartym w szczególności na tych gałęziach gospodarki, które składają się na inteligentne specjalizacje Województwa;
- bogatym i ugruntowanym historycznie dorobkiem kulturowym oraz zróżnicowaniem narodowościowym i etnicznym regionu.

Jako bazę dla współpracy zagranicznej uznaje się budowanie relacji partnerskich na rzecz pozyskiwania wiedzy i doświadczeń w zakresie rozwoju regionalnego. Priorytetem jest również wzmacnianie pozycji Województwa Zachodniopomorskiego na arenie międzynarodowej. Do najważniejszych celów współpracy zagranicznej Województwa należy:

1) Wzmocnienie pozycji Województwa w regionie Morza Bałtyckiego

Koncentracja działań zmierzających do wzmocnienia pozycji w regionie Morza Bałtyckiego jest naturalną konsekwencją położenia geograficznego Województwa Zachodniopomorskiego. Budowa pozycji Województwa odbywać się będzie w oparciu o rozwój gospodarki morskiej i sieci transportowej w osi północ – południe oraz międzynarodową współpracę samorządów terytorialnych, a także dzięki wzrostowi internacjonalizacji przedsiębiorstw i sieci ich powiązań, rozwojowi oraz wzmacnianiu innowacyjności w oparciu o doświadczenia międzynarodowe, ze szczególnym uwzględnieniem skandynawskich.

2) Rozwój powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych na obszarze przygranicznym

Występuje szereg problemów związanych z optymalizacją oferty komunikacyjnej Województwa Zachodniopomorskiego, Kraju Związkowego Meklemburgii-Pomorza Przedniego oraz Kraju Związkowego Brandenburgii. Transgraniczna komunikacja, wykorzystanie infrastruktury sieciowej, a także infrastruktury aktywnej turystyki nabiera znaczenia wobec nasilających się procesów migracyjnych polskich rodzin Pomorza Zachodniego do przygranicznych miejscowości po stronie niemieckiej. Podpisanie polsko-niemieckiej umowy o Odrze granicznej (27.04.2015) pozytywnie wpłynie na aktywizację terenów nadodrzańskich poprzez rozwój transportu śródlądowego, działalności turystycznej i rekreacyjnej. Powiązanie Odrzańskiej Drogi Wodnej z siecią śródlądowych dróg wodnych wraz z funkcjami bramowymi morskich portów Pomorza Zachodniego stanowi bowiem unikalne, transgraniczne ogniwo łączące wschód z zachodem, północ z południem, wokół którego została ukształtowana sieć osadnicza.

3) Rozwój polsko - niemieckiej współpracy transgranicznej

Republika Federalna Niemiec jest głównym krajem wymiany handlowej Polski i Województwa Zachodniopomorskiego. Procesy integracyjne Unii Europejskiej, graniczne położenie i aktualne zjawiska demograficzne wymagają wspólnego z Niemcami rozwiązywania problemów. Współpraca polsko - niemiecka (szczególnie z metropolią Berlina) powinna być jednym z akceleratorów procesów innowacyjnych i rozwoju internacjonalizacji zachodniopomorskich przedsiębiorstw. Za katalizator realizacji tego priorytetu można przyjąć również niwelowanie barier międzykulturowych i upowszechnianie edukacji języka niemieckiego. Dla rozwoju współpracy polsko – niemieckiej duże znaczenie ma również położenie stolicy Województwa w tzw. transgranicznym regionie metropolitalnym. Koncepcja rozwoju transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina jest podstawą do realizacji wspólnych projektów finansowanych z środków zewnętrznych. Ważnym instrumentem finansowym Unii Europejskiej wspierającym zrównoważony rozwój i integrację polsko – niemieckiego obszaru są programy INTERREG.

4) Rozwój europejskiej współpracy terytorialnej w oparciu o Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej

Dążenie do trwałości pasma współpracy regionalnej, jako podstawy dla ożywienia gospodarczego regionów, wzrostu zatrudnienia, poprawy jakości środowiska naturalnego oraz warunków życia ludności, zapewnienie kompatybilności infrastruktury transportowej dla zniwelowania barier rozwoju nowych technologii transportu między poszczególnymi regionami oraz zwiększenie dynamiki wzrostu gospodarczego państw nadbałtyckich poprzez znalezienie nowych rynków zbytu i wykorzystanie najkrótszego połączenia promowego przez Bałtyk, łączącego Europę Północną z Południem Europy,

leżą u podstaw utworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Długoletnia współpraca regionów tworzących Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy pozwoliła wypracować koncepcję nowoczesnego mezoregionu, wewnątrz którego funkcjonują związki społeczne, kulturowe i ekonomiczne, a powiązania transportowe dynamizują procesy wytwórcze, rozszerzają możliwości kooperacji i realizacji zamierzeń biznesowych.

Rozdział II

Główne obszary współpracy zagranicznej Województwa

Mając na uwadze zakres kompetencji samorządu regionu, wynikający z polskich przepisów prawa, współpraca zagraniczna Województwa Zachodniopomorskiego powinna służyć przede wszystkim:

- 1) stworzeniu warunków ułatwiających kontakty i wspieraniu podmiotów gospodarczych w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej;
- 2) promocji profilu gospodarczego Województwa i warunków do inwestowania;
- 3) wsparciu relacji biznesowych regionalnych i lokalnych interesariuszy;
- 4) integracji klastrów regionalnych w ramach międzynarodowych sieci klastrów;
- 5) dynamizacji międzynarodowych kontaktów wyższych uczelni Pomorza Zachodniego i - poprzez to - promocji języka i kultury polskiej;
- 6) wymianie doświadczeń na poziomie regionalnym w celu usprawnienia organizacji i zarządzania regionem oraz propagowaniu reformy samorządowej;
- 7) promocji wizerunku Pomorza Zachodniego za granicą;
- 8) wymianie doświadczeń w zakresie zasad nowoczesnego rozwoju, budowania regionalnego systemu innowacji, edukacji i budowania społeczeństwa informacyjnego;
- 9) wykorzystaniu wzorców państw nordyckich w zakresie szeroko pojmowanej innowacyjności;
- 10) wymianie doświadczeń w zakresie rozwoju regionalnych specjalizacji oraz szczególniemu wspieraniu sektora biznesu działającego w oparciu o te specjalizacje;
- 11) kształtowaniu dobrosąsiedzkich relacji i wzajemnej współpracy z regionami bezpośrednio graniczącymi z Województwem w celu harmonijnego rozwoju obszarów przygranicznych;
- 12) uatrakcyjnieniu oferty Partnerstwa Odry i wzmocnieniu siły oddziaływania tej międzyregionalnej sieci na rozwój regionów pogranicza polsko-niemieckiego dorzecza Odry;
- 13) wymianie doświadczeń w zakresie organizacji systemu ochrony zdrowia na poziomie regionalnym;
- 14) pozyskiwaniu wiedzy i doświadczeń w zakresie modernizacji terenów wiejskich, restrukturyzacji i unowocześniania produkcji rolnej, promocji produktów tradycyjnych i regionalnych oraz współpracy miejsko-wiejskiej;
- 15) wymianie doświadczeń w sferze ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz tworzenia regionalnych strategii energetycznych;
- 16) wspieraniu przedsięwzięć na rzecz rozwoju kultury w regionie, w tym szczególnie jej bogactwa i różnorodności, oraz kształtowaniu warunków dla partnerstwa w zakresie rozwoju edukacji i szkolnictwa;
- 17) aktywizacji postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży szkolnej i budowaniu tożsamości Europejczyka;
- 18) wymianie doświadczeń w zakresie modernizacji i rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej oraz transportowej;
- 19) wspieraniu współpracy z Polonią oraz z mniejszościami narodowymi i etnicznymi zamieszkującymi Województwo.

Samorząd Województwa będzie kontynuował współpracę z organizacjami w UE, które mają wpływ na decyzje ekonomiczne, finansowe, konkurencyjność i bezpieczeństwo gospodarcze oraz będzie brał udział w pracach międzyrządowych komisji ds. współpracy regionalnej i transgranicznej z krajami objętymi priorytetami współpracy zagranicznej Województwa Zachodniopomorskiego. Samorząd

Województwa pozostaje otwarty na wszelkie inne kierunki współpracy, które mogą pobudzać rozwój społeczno-gospodarczy Pomorza Zachodniego.

Rozdział III

Geograficzne priorytety współpracy zagranicznej Województwa

A. Regiony partnerskie państw członkowskich Unii Europejskiej

Współpraca z regionami partnerskimi państw członkowskich Unii Europejskiej dotyczy w szczególności wymiany doświadczeń w zakresie funduszy europejskich w strategicznych dla rozwoju województwa obszarach. Poprzez organizację wzajemnych prezentacji gospodarczych i kulturalnych, przygotowanie wizyt studyjnych, Województwo Zachodniopomorskie chce przyczynić się do lepszego zrozumienia swoich partnerów. Współpracę z krajami Unii Europejskiej determinują wspólne inicjatywy dotyczące m.in.: rozwoju gospodarki, innowacji i nowoczesnych technologii, turystyki, nauki i edukacji, kultury i sztuki, rolnictwa i leśnictwa, zdrowia, transportu oraz budowy nowoczesnej administracji.

Województwo Zachodniopomorskie będzie kontynuować współpracę oraz poszukiwać nowych form i obszarów współpracy z regionami partnerskimi, z którymi podpisane zostały umowy bilateralne, tj.:

- Region Helsinki – Uusimaa (Republika Finlandii);
- Region Skania (Królestwo Szwecji);
- Starostwo Miasta Niemenczyn (Litwa);
- Samorządu Rejonu Wileńskiego (Litwa);
- Kraj Związkowy Meklemburgia-Pomorze Przednie (Republika Federalna Niemiec);
- Kraj Związkowy Brandenburgia (Republika Federalna Niemiec);
- Prowincja Overijssel (Holandia);
- Departament Loary Atlantyckiej (Republika Francuska);
- Żupania Karłowacka (Republika Chorwacji);
- Żupania Primorsko-Goranska (Republika Chorwacji);
- Region Apulia (Republika Włoska).

Samorząd Województwa deklaruje ponadto wolę dalszego rozwijania partnerskich kontaktów z Okręgiem Klajpedzkim (Litwa), Krajem Związkowym Berlin (Republika Federalna Niemiec), Departamentem Gironde (Francja), Żupanią Varaždinską (Republika Chorwacji), Regionem Lombardii (Republika Włoska) oraz innymi zainteresowanymi regionami leżącymi w sferze wspólnych interesów.

Województwo docenia również potencjał regionów państw Grupy Wyszehradzkiej, m.in. Kraju Hradeckiego (Republika Czeska), Kraju Morawsko-Śląskiego (Republika Czeska), Kraju Trnawskiego (Republika Słowacka), Kraju Bratysławskiego (Republika Słowacka).

B. Regiony partnerskie innych państw europejskich

Współpraca z krajami należącymi do Europy Wschodniej koncentruje się na wymianie doświadczeń w dziedzinie demokracji, przemian wolnorynkowych oraz współpracy w zakresie gospodarki i kultury. Część podejmowanych działań wpisuje się w Europejską Politykę Sąsiedztwa oraz cele Partnerstwa Wschodniego.

Samorząd Województwa kontynuować będzie współpracę z:

- Obwodem Kaliningradzkim (Federacja Rosyjska);
- Obwodem Mińskim (Białoruś);
- Obwodem Mikołajowskim (Ukraina).

Województwo Zachodniopomorskie deklaruje również otwarcie na współpracę z innymi regionami wyżej wskazanych krajów Partnerstwa Wschodniego.

C. Regiony partnerskie krajów pozaeuropejskich

Współpraca z krajami pozaeuropejskimi koncentruje się głównie wokół realizacji wspólnych działań na rzecz wspierania gospodarki opartej na wiedzy. Istotną rolę w tej współpracy odgrywają podmioty gospodarcze, szkoły wyższe i ośrodki naukowo-badawcze. Ważną częścią współpracy są również wspólne inicjatywy w obszarze kultury oraz nauki i edukacji. Samorząd Województwa kontynuować będzie współpracę z Prowincją Guangdong (Chińska Republika Ludowa). Jest również otwarty na inne kierunki geograficzne współpracy. Skierowane do władz Województwa Zachodniopomorskiego propozycje współpracy rozpatrywane będą każdorazowo w kontekście szeroko rozumianych korzyści dla regionu.

Rozdział IV

Współpraca Województwa w ramach międzynarodowych stowarzyszeń, sieci współpracy, inicjatyw i instytucji międzynarodowych

Dla skutecznej realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwo zamierza kontynuować swoje działania w ramach międzynarodowych stowarzyszeń, sieci współpracy, inicjatyw i instytucji międzynarodowych, w tym m.in.:

- Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej;
- Współpracy Subregionalnej Państw Morza Bałtyckiego;
- Komitetu Regionów;
- Polsko-Niemieckiej platformy współpracy Partnerstwo Odry;
- Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy;
- Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego;
- Europejskiej Sieci Regionów i Obszarów Metropolitalnych;
- Platformy Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej;
- Środkoeuropejskiego Korytarza Transportowego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością;
- Platformy Inteligentnej Specjalizacji (S3 Platform).

Uznając uczestnictwo w międzynarodowych organizacjach za szansę pełniejszego wykorzystania możliwości rozwojowych Pomorza Zachodniego, Samorząd Województwa wyraża swoje poparcie dla rozwijania współpracy Województwa w ww. formach kooperacji zagranicznej.

W obszarze współpracy z nowymi partnerami Samorząd Województwa uznaje za priorytet nawiązywanie kontaktów wielostronnych dla realizacji przedsięwzięć i wspólnych projektów, z wykorzystaniem dostępnych funduszy europejskich i środków partnerów zagranicznych, a także wspieranie projektów realizowanych przez podmioty z obszaru Województwa Zachodniopomorskiego współfinansowanych ze środków EU oraz innych zewnętrznych środków finansowych.

Mieszkańcy Pomorza Zachodniego mają możliwość partycypowania w podejmowaniu decyzji na najwyższym szczeblu oraz przekazywania swoich opinii do instytucji europejskich poprzez usługi świadczone przez Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin (prowadzony przez Sekretariat do spraw Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego) oraz Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Szczecinie.

Rozdział V

Biuro Regionalne Województwa Zachodniopomorskiego w Brukseli

Ważnym instrumentem współpracy zagranicznej Województwa Zachodniopomorskiego jest Biuro Regionalne Województwa Zachodniopomorskiego w Brukseli, którego zadaniem jest podejmowanie działań na rzecz integracji Województwa Zachodniopomorskiego ze strukturami Unii Europejskiej oraz dbałość o godne i skuteczne reprezentowanie interesów Regionu w instytucjach Unii Europejskiej i wobec pozostałych grup interesów działających w Brukseli.